

Bemærkninger til lovforslaget.

I folketingsårene 1972-73, 1973-74 og 1974-75, 1. samling, fremsattes der forslag til en ny lov om folkebiblioteker. Ingen af forslagene nåede at blive færdigbehandlet af folketetinget.

I folketingsåret 1974-75, 1. samling, fremsattes endvidere et forslag til ændring af folkebiblioteksloven med det formål at begrænse statens udgifter til folke- og skolebibliotekerne i finansåret 1975-76 med ca. 40 mill. kr.

Spørgsmålet om hvorvidt forslag til en ny lov om folkebiblioteker skal fremsættes påny i indeværende folketingssamling har været genstand for indgående overvejelse. Ministeriet for kulturelle anliggender har herefter — i erkendelse af at flere punkter i de tidligere fremsatte lovforslag fortjener fornyet overvejelse og nyvurdering — valgt på nuværende tidspunkt alene at foreslå enkelte ændringer i den gældende folkebibliotekslov. Det bliver herved muligt gennem et kommissionsarbejde at behandle de forskellige påtrængende biblioteksproblemer i Danmark under eet — herunder især folkebibliotekerne og forskningsbibliotekerne og disses indbyrdes samarbejde og ledelsesstruktur. Forslag til en ny lov om folkebiblioteker agtes herefter fremsat i folketingsåret 1977-78 med henblik på denne lovs ikrafttræden den 1. april 1978, fra hvilket tidspunkt statens tilskud til folkebibliotekerne agtes ydet i henhold til lovgivningen om generelle tilskud m.v. (bloktilskud).

Af de ændringer, der i nærværende lovforslag foreslås gennemført med virkning fra den 1. april 1975, skal særlig nævnes, at bestemmelsen i § 5 om statens refusion af bibliotekernes driftsudgifter ændres således, at tilskuddet fra den nævnte dato at regne ydes med samme procent, 20 pct., for alle folkebibliotekernes driftsudgifter, medens der nu ydes 40 pct. af de første 275.000 kr. og 27 pct. af driftsudgifterne derudover. For skolebibliotekernes vedkommende foreslås det ordinære statstilskud i lovens gyldighedsperiode ydet med 15 pct. af driftsudgifterne, jfr. herom nærmere bemærkningerne til nr. 4.

Samtidig oprettes der en dispositionssum til støtte af biblioteksvæsenet i områder, hvor dette ikke er fuldt udviklet.

Disse forslag har — ligesom det ovennævnte forslag, der fremsattes i indeværende folketingsår, 1. samling — til hensigt at begrænse statens udgifter. Formindskelsen af statstilskuds-procenten bør dog ikke influere på ydelserne til danske forfattere m.fl. og ej heller bevirke en nedsættelse af den rådighedssum, der i henhold til lovens § 18 tilvejebringes ved

tilbageholdelse af en mindre procentdel af det beregnede statstilskud. Hertil sigter de nedenfor under nr. 6 og nr. 7 omhandlede forslag. Forslaget om vederlaget til danske forfattere m.fl. svarer i princippet til det forslag, der indeholdtes i de ovennævnte forslag til en ny lov om folkebiblioteker.

Der henvises iøvrigt vedrørende de enkelte ændringsforslag til det nedenfor anførte.

Om de økonomiske konsekvenser af lovforslaget henvises til bilag 1. Den gældende lov om folkebiblioteker er optrykt som bilag 2.

Til nr. 1.

I henhold til § 5, stk. 1 i lov nr. 171 af 27. maj 1964 om folkebiblioteker m.v., som ændret senest ved lov nr. 188 af 24. maj 1972 ydes der af staten til ét folkebibliotek inden for hvert virkeområde et driftstilskud, der udgør 40 pct. af bibliotekets samlede driftsudgifter indtil 275.000 kr. og 27 pct. af driftsudgifterne udover dette beløb. Driftstilskuddet udbetales i henhold til et af vedkommende kommunalbestyrelse godkendt budget i løbet af det finansår, for hvilket det er beregnet, og reguleres endeligt efter regnskabsårets udløb på grundlag af bibliotekets af kommunalbestyrelsen godkendte regnskab. Nogle supplerende regler om tilskudsberegningen er indeholdt i lovens § 5, stk. 2 og 3.

Der ydes endvidere driftstilskud til skolebiblioteker i folkeskolen og til fælleskommunale samlinger efter reglerne i § 5, stk. 1-3, jfr. lovens § 15, og § 16, stk. 5.

Af de i henhold til § 5 beregnede driftstilskud til de enkelte biblioteker tilbageholdes 2½ pct. som en rådighedssum til løsning af bibliotekernes fællesopgaver, jfr. lovens § 18, stk. 1.

Statens tilskud til driften af folke- og skolebibliotekerne er i perioden fra finansåret 1965-66 til og med finansåret 1973-74 steget fra ca. 41 mill. kr. til 149 mill. kr. Driftstilskuddet for 1974-75, der er bevilget med 154 mill. kr. kan nu anslås til 170 mill. kr.

Som et led i bestræbelserne på at begrænse statens udgifter foreslås det, at beregningen af statstilskuddet til bibliotekerne fra den 1. april 1975 at regne ændres derved, at bestemmelsen om at der til ét folkebibliotek inden for hvert virkeområde af staten ydes et driftstilskud på 40 pct. af bibliotekets samlede driftsudgifter indtil 275.000 kr. og 27 pct. af driftsudgiften ud over dette beløb ændres således, at der fra 1. april 1975 ydes en refusion, der for folkebibliotekernes vedkommende udgør 20 pct. af driftsudgifterne.